ACS/348-4/2022.

Komárom és Környéke Önkormányzati Társulás

BELSŐ ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

a gyermekétkeztetés szabályozottságának és szabályszerűségének ellenőrzéséről

Ács Város Önkormányzatánál

2022. május

VEZETŐI TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt Polgármester Úr, tisztelt Jegyző Asszony!

A KP/606-4/2022. számú megbízólevél alapján elvégeztem a gyermekétkeztetés szabályozottságának és szabályszerűségének ellenőrzését Ács Város Önkormányzatánál (a továbbiakban: Önkormányzat).

Az ellenőrzés kizárólag az általános iskolai étkeztetés ellenőrzésére terjedt ki (a bölcsődei étkeztetést az Ácsi Szociális Alapszolgáltatási Központ, az óvodai étkeztetést az Ácsi Bóbita Óvoda ellenőrzése során vizsgáltam).

Az ellenőrzés megállapításai a következők szerint foglalhatók össze:

1. Az Önkormányzat a gyermekétkeztetést pályázat útján kiválasztott szolgáltatóval kötött vállalkozási (szolgáltatási) szerződés útján biztosította.
2. Az étkezési térítési díjat Ács Város Önkormányzatának Képviselő-testülete (a továbbiakban: Képviselő-testület) rendeletben határozta meg. Az étkezési térítési díjak az étkezési nyersanyagnormával azonos összegben kerültek megállapításra. A rendeletben a jogszabályi előírásokon túlmenő kedvezményeket az étkezést igénybe vevők részére nem biztosítottak.
3. Az Önkormányzat a gyermekétkeztetés, a szünidei gyermekétkeztetés rendjét a feladatot ellátó munkatársak (pénzügyi ügyintéző, szociális ügyintéző) munkaköri leírásai tartalmazták. Az étkezési térítési díjak nyilvántartására az előírt nyomtatványt alkalmazták. A nyilvántartás a 2021. január-szeptember időszakban rendezetlen volt, esetenként számítási hibákat, tévedéseket tartalmazott. A 2021. szeptember-december időszakban a nyilvántartásokat számítógépen (EXCELL táblázatok alkalmazásával), az előírt tartalmi követelményeknek megfelelően, pontosan, hibamentesen vezették.
4. A Gyvt-ben meghatározott térítési díjkedvezményeket, mentességeket előírásszerűen alkalmazták. A kedvezményekre, mentességekre feljogosító okiratok, (szülői nyilatkozatok, határozatok, igazolások) rendelkezésre álltak. A kedvezményekre jogosító dokumentumokról nyilvántartást vezettek, a nyilvántartás olyan adatokat is tartalmazott, amelyek nem szükségesek a feladat ellátásához (születési idő, hely, az érintett anyja neve).
5. A szünidei étkeztetés megszervezése megfelelt a 328/2011. (XII. 29.) számú Kormányrendelet előírásainak. Az étkezők napi nyilvántartása rendezetlen volt, esetenként eltérő jelöléseket alkalmaztak, az étkezők számát nem minden esetben összesítették.
6. A szolgáltató által biztosított ételek változatossági mutatója megfelelő volt.
7. Az étkezési térítési díjhátralékok beszedésére, a hátralékok behajtására részben intézkedtek, a hátralék összege a 2021. év végén 231 ezer Ft volt (ebből három esetben a hátralék meghaladta a 10 ezer Ft-ot).

Az ellenőrzés során feltárt hiányosságok felszámolására intézkedési terv készítését kezdeményeztem.

Ács, 2022. május 9.

György Árpád
Belső ellenőr

Komárom és Környéke Önkormányzati Társulás
2900 Komárom, Szabadság tér 1.
Iktatószám: ...../2022.

Ellenőrzési jelentés

a gyermekétkeztetés szabályozottságának és szabályszerűségének ellenőrzéséhez Ács Város Önkormányzatánál

I. BEVEZETÉS

Az ellenőrzést végző szerv: Komárom és Környéke Önkormányzati Társulás.

Az ellenőrzött szerv/szervezeti egység: Ács Város Önkormányzata, Ácsi Polgármesteri Hivatal.

Az ellenőrzésre vonatkozó jogszabályi és egyéb felhatalmazás: az ellenőrzésre a Komárom és Környéke Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa, valamint az Ács Városi Önkormányzat Képviselő-testülete és az Ács Városi Önkormányzat által irányított költségvetési szervek/intézmények vezetői által jóváhagyott 2022. évi belső ellenőrzési terv alapján került sor. Vizsgálata során a belső ellenőr a vonatkozó jogszabályok – különösen a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet – és a Komárom és Környéke Önkormányzati Társulás Belső Ellenőrzési Kézikönyve irányelvei szerint járt el.

Az ellenőrzés típusa: szabályszerűségi ellenőrzés.

Az ellenőrzés tárgya: a gyermekétkeztetés szabályozottságának és szabályszerűségének ellenőrzése.

Az ellenőrzés célja: annak megállapítása volt, hogy

a) Ács Város Önkormányzatánál (a továbbiakban: Önkormányzat) a gyermekétkeztetés megszervezése és működtetése megfelelő volt-e,

b) a gyermekétkeztetéssel kapcsolatos feladatokat szabályszerűen és helyénvaló módon látták-e el,

c) a szünidei gyermekétkeztetési feladat ellátása szabályszerű, megfelelő és eredményes volt-e,

d) a gyermekétkeztetést igénybe vevők szerint teljesültek-e a gyermekétkeztetéssel elérendő fő célok: a gyermekek számára időben, élettani igényeiknek megfelelő jellegű és összetételű táplálékot biztosítottak.

Az ellenőrzött időszak: 2021. év.

Az ellenőrzés időtartama: 2022. május 3-9. (6 ellenőrzési nap, ebből helyszíni ellenőrzés 2022. május 2,3,4,9).

Az ellenőrzést végezte: György Árpád belső ellenőr, a KP/606-4/2022. számú megbízólevél alapján.

Az ellenőrzött időszakban és az ellenőrzés idején Ács Város Önkormányzatát Dr. Szentirmai István polgármester képviselte, az Ácsi Polgármesteri Hivatalt dr. Fülesné Balogh Anita jegyző vezette.

Az ellenőrzés során alkalmazott fontosabb jogszabályok: a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.), az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.), az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) számú Kormányrendelet (Ávr.), a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011.(XII.29.) kormányrendelet (Korm.rendelet), a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) sz. Kormányrendelet (Bkr.).

II. RÉSZLETES MEGÁLLAPÍTÁSOK

1. A gyermekétkeztetés megszervezése, működtetése

A gyermekétkeztetést Ács Város Önkormányzata (a továbbiakban: Önkormányzat) külső szolgáltatóval kötött vállalkozási szerződés útján biztosította.

A szolgáltató kiválasztására pályázat útján került sor. A szolgáltatás értéke a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLIII. törvény 111. § c. pontja szerint az ott előírt értékhatárt nem érte el, így közbeszerzési eljárás indítása nem volt indokolt. A szolgáltató kiválasztására az Önkormányzat beszerzési szabályzatában foglaltaknak megfelelően került sor. Az Önkormányzat a pályázati felhívást a belső szabályzatban foglaltaknak megfelelően három gazdasági társaság részére küldte meg, a pályázat nyertesének a legkedvezőbb ajánlattevőt nyilvánították.

A nyertes vállalkozóval három évre (2021. szeptember 1-től 2024. augusztus 31-ig terjedő időszakra) kötött szerződés megfelelő részletezettséggel tartalmazta a szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos valamennyi szervezeti, szakmai, műszaki, pénzügyi feltételt. Az Önkormányzat érdekeit a szerződésben hangsúlyosan megjelenítették. A vállalkozói szerződés pénzügyi ellenjegyzését az Áht és az Ávr, valamint a helyi gazdálkodási szabályzat előírásainak megfelelően az arra jogosult személy (a Hivatal Pénzügyi Osztálynak vezetője) elvégezte.

A szolgáltató által biztosított ételeket az Önkormányzat tulajdonában álló melegítő konyhákban készítették elő, az adagolást, tálalást a szolgáltató alkalmazásában álló személyek végezték. A melegítő konyhák, tálalók rendelkeztek az előírt szakmai, személyi feltételekkel, HACCP kézikönyvvel.

Az étkeztetés igénybevételét megelőzően a tanév kezdetén az igénylő szülője/törvényes képviselője írásban nyilatkozott az étkezés igénybevételéről, egyidőben megjelölte az ellátás formáját (napi egyszeri, kétszeri, illetve háromszori étkezés). Amennyiben kedvezményes, vagy ingyenes ellátást (étkeztetést) igényelt, kitöltötte és benyújtotta a Korm. rendelet 8. melléklete szerinti nyilatkozatot.

Az étkeztetés igénybevételének dokumentálására a Korm. rendelet 4. számú melléklete szerinti nyomtatványt alkalmazták.

A gyermekétkeztetés helyi szabályait belső szabályzatban, eljárásrendben nem szabályozták (erre vonatkozó jogszabályi előírás nincs). A kapcsolódó feladatokat a nyilvántartásokat vezető köztisztviselők munkaköri leírásaiban rögzítették. A gyermekétkeztetéssel kapcsolatos nyilvántartási feladatokat a Hivatal pénzügyi előadója, a szünidei étkeztetéssel kapcsolatos feladatokat a szociális ügyintéző látta el.

2. **Az étkezési térítési díjak meghatározása során a vonatkozó jogszabályok (a Gyvt. és a Korm. rendelet) előírásainak megfelelően jártak-e el.**

Az étkezési térítési díjakat a Képviselő-testület – illetve az annak hatáskörében eljáró polgármester –rendeletben határozta meg[1]. A térítési díjakat a nyersanyagnorma értékével egyező mértékben határozták meg. A Gyvt. előírásain túlmenően az étkezést igénybe vevők részére további kedvezményeket nem biztosítottak.

> A 2020. és 2021. években az étkezési térítési díjak módosítására, emelésére – figyelemmel a veszélyhelyzetben hatályos jogszabályi előírásokra – nem került sor.
> A 2013. évben maghatározott személyi térítési díjakat a Képviselő-testület – alapvetően szociális szempontokra való figyelemmel – nem módosította, nem emelte.

A díjkedvezményeket, mentességeket a Gyvt. és a Korm. rendelet előírásainak megfelelően alkalmazták. A kedvezményeket, mentességeket megalapozó dokumentumokat a tanév megkezdését megelőzően felülvizsgálták.

Az étkeztetési feladatok ellátásával megbízott személy a kedvezményeket, mentességeket megalapozó dokumentumokról részletes nyilvántartást vezetett. A nyilvántartás (az érintett tanuló azonosító adatain túlmenően) tartalmazta a kedvezményeket, menteségeket megalapozó dokumentum ügyiratszámát, illetve annak érvényességét, mentességi, illetve ingyenességi jogosultság szerinti részletezésben (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, három, vagy annál több gyermekes család, nevelésbe vétel, tartós betegség). A nyilvántartás a feladat ellátásához szükséges adatokon túlmenően olyan személyes jellegű, érzékeny adatokat is tartalmazott, amelyek nem szükségesek a feladat ellátásához (az érintett tanuló születési helye, ideje, anyja leánykori neve). Az eljárás ellentétes az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. tv. (Infotv.) 4. § (1) és (2) bekezdéseinek előírásaival, melyek szerint csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen. .

> Infotv. 4. § (1) Személyes adat kizárólag egyértelműen meghatározott, jogszerű célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok gyűjtésének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.
> (2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető.

Szúrópróbaszerűen ellenőriztük a 2021. október havi étkeztetéshez kapcsolódó, a kedvezményes és ingyenes étkeztetést megalapozó dokumentumokat és megállapítottuk, hogy díjkedvezmény nyújtása, illetve mentesség biztosítása minden esetben megalapozott, megfelelően dokumentált volt.

3. **A szünidei gyermekétkeztetés szabályozottsága, szabályszerűsége, szervezettsége biztosított volt-e.**

A szünidei gyermekétkeztetés megszervezése, lebonyolítása megfelelt a Korm. rendelet 13/A és 13/B §-aiban foglalt előírásoknak.

A jegyző írásban tájékoztatta azon hátrányos helyzetű és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek szülőjét vagy más törvényes képviselőjét, akinek gyermeke tekintetében a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet az adott év

[1] 16/2019. (V. 31.) Önkormányzati rendelet, illetve 9/2021. (III. 31.) Önkormányzati rendelet.

a) szeptember 1-jén fennáll, az évközi szünet időtartamára eső szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, az igénybevétel módjáról, valamint a szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időtartamáról, helyszínéről és módjáról,

b) május 1-jén fennáll, a nyári szünet időtartamára eső szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, az igénybevétel módjáról, valamint a szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időtartamáról, helyszínéről és módjáról.

Minden ellátásra jogosult esetében vizsgálták a gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

A jegyző a tájékoztatással egyidejűleg megküldte az ellátásra a jogosultnak a szünidei gyermekétkeztetés igényléséhez szükséges, a Korm. rendelet 7. melléklete szerinti nyilatkozatot, a tájékoztató kiküldésével egyidejűleg a tájékoztató címzettjeiről értesítette az Ácsi Szociális Alapellátási Központ család- és gyermekjóléti szolgálatát.

Az adott szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt vizsgálták, hogy a szünidei gyermekétkeztetés megkezdésekor a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete az azt megállapító határozat alapján fennáll-e[2]. Ha a gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete a szünidei gyermekétkeztetés megkezdését megelőző harmincadik napon fennállt, azt a gyermekétkeztetés megkezdésekor is fennállónak kell tekinteni. Ha azt állapították meg, hogy a gyermek nem jogosult a szünidei gyermekétkeztetésre, erről írásban értesítették a szünidei gyermekétkeztetést igénylő szülőt, más törvényes képviselőt.

Az ellátást igénybe vevők nyilvántartása (étkezők napi nyilvántartása) rendezetlen, rendszertelen volt, nem egységes jelzéseket alkalmaztak, esetenként az adatokat nem összesítették. Az ellátásokhoz szükséges összesítéseket, korrekciókat a Hivatal pénzügyi osztályának munkatársai végezték el.

4. A gyermekétkeztetéssel kapcsolatos nyilvántartások (napi étkezők nyilvántartása, havi, illetve éves összesítők) vezetése során a Korm. rendeletben előírtaknak megfelelően jártak-el, a nyilvántartások vezetése megfelelő volt-e.

Amint az előzőek során bemutattuk, a gyermekétkeztetéssel kapcsolatos nyilvántartások a 2021. január-szeptember időszakban hiányosak, részben pontatlanok voltak. A 2021. szeptember-december időszaban a nyilvántartások rendezettek, átláthatók, pontosak, áttekinthetők, ellenőrizhetők voltak. A feladat ellátásával megbízott munkatárs a Korm. rendelet 8. számú mellékletében foglaltaknak megfelelő tartalmú nyilvántartást saját kialakítású számítógépes program (EXCELL táblák) segítségével vezette, az étkezők nyilvántartása, a havi, illetve az év végi összesítések hibamentesek voltak. A 2021. október havi tételes ellenőrzés során hiányosságokat nem állapítottunk meg.

A szünidei étkeztetéssel kapcsolatos nyilvántartások hiányosak, rendezetlenek voltak.

A hátralékok kezelése során a térítési díjak beszedésére, a hátralékok felszámolására vonatkozó intézkedések a hátralékkal rendelkezők esetenkénti telefonon történő megkeresésére korlátozódott. A 2021. év végén a hátralék összege 231 305 Ft, a hátralékkal rendelkezők száma 51 fő volt, ebből három fő rendelkezett 10 ezer Ft-ot meghaladó hátralékkal.

[2] Ha a gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete a szünidei gyermekétkeztetés megkezdését megelőző harmincadik napon fennállt, azt a gyermekétkeztetés megkezdésekor is fennállónak kell tekinteni.

A hátralékok rendezése tárgyában az Emberi Erőforrások Minisztériuma Szociális és Társadalmi Felzárkóztatásért Felelős Államtitkárának 53575-2/2017/GYERGYAM számú levele ad tájékoztatást. Ennek megfelelően az étkezési térítési díjak végrehajthatósága tekintetében figyelemmel kell lenni arra, hogy a gyermekétkeztetési díj megállapítása és megfizetése nem hatósági jogkörben hozott döntésen alapul, így a hátralékot adók módjára behajtani jogszabályi lehetőség nincs. A Gyvt. előírásai azonban nem zárják ki azt, hogy az Önkormányzat rendeletében megállapítsa a térítési díj elmaradása esetén alkalmazandó eljárást. Ennek alapvető feltétele (a rendeleti szabályozással együtt) ha az étkeztetést biztosító intézmény 15 napos határidő megjelölésével, írásban felhívta a kötelezettet az elmaradt térítési díj befizetésére, és ez a határidő eredménytelenül telt el. A 15 napos határidő elteltét követően fel kell kérni az illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot, hogy szociális segítő munkával működjön közre a térítési díjhátralék rendezése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, illetve megszüntetése érdekében. Ennek eredménytelensége esetén a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvényben meghatározottak szerint lehet eljárni. Ha a kötelezett a térítés díjhátralékát nem rendezi, az ellátást a határidő lejártát követő naptól, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat véleményének kikérését követően, a jegyző felfüggesztheti. A jegyző az ellátás felfüggesztéséről a határozat megküldésével értesíti a kötelezettet, a Család- és Gyermekjóléti Szolgálatot, valamint az Intézményt. Amennyiben az illetékes Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a véleményében az étkezési ellátás felfüggesztését a gyermek veszélyeztetettsége miatt nem javasolja, az ellátás nem függeszthető fel.

5. **A gyermekétkeztetést igénybe vevők szerint teljesültek-e a gyermekétkeztetéssel elérendő fő célok: a gyermekek számára időben, élettani igényeiknek megfelelő jellegű és összetételű táplálékot biztosítottak.**

A szolgálató, a vállalkozási szerződésben foglaltaknak megfelelően a fő étkezéshez kettő menüt kínál fel, az Önkormányzat kapcsolattartója (a nyilvántartásokért felelős munkatárs) az előre felajánlott menüt a konyhai dolgozókkal egyezteti, ezt követően kerül sor az ételek megrendelésére.

A kettő menü felajánlásán túlmenően a szolgáltató diétás étkeztetést is biztosít.

Az ellátottak (az étkezést igénybe vevők) körében elégedettségi célú felmérésre nem került sor. Az étkeztetés minőségének értékelése érdekében, figyelemmel a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV. 30.) EMMI rendelet 4. §-ában, illetve 2. számú mellékletében foglaltakra, elvégeztük a változatossági mutató számítását.

A hivatkozott EMMI rendelet 4. §-ában foglaltak szerint *„Az étrend összeállításánál biztosítani kell, hogy a változatossági mutató az egymást követő kétszer tíz élelmezési nap melegétkezéseinek vonatkozásában ne legyen kisebb 60-nál, és az egymást követő kétszer tíz élelmezési nap főétkezéseiben egy ételsor csak egy alkalommal forduljon elő”.*

Az EMMI rendeletben foglalt előírások érvényesülését a 2021. február 28-március 11, illetve március 16-26. időszak vonatkozásában vizsgáltuk. Megállapításra került, hogy a változatossági mutató a két egymást követő tíz nap viszonylatában 97,5 volt, valamint, hogy a vizsgált időszakban ugyanaz a menüsor csak egy alkalommal fordult elő.

Változatossági mutató: féleségek száma/előfordulás száma*100.

A vizsgált időszakban a féleségek száma mindösszesen 39, előfordulás száma 40, a változatossági mutató 39/40*100, azaz 97,5.

Fentiek alapján megállapítható, hogy a szolgáltató által biztosított étkeztetés megfelel a jogszabályban előírt minőségi feltételeknek.

III. ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS, JAVASLATOK

Az Önkormányzat a gyermekétkeztetés, valamint a szünidei étkeztetés szabályozottságának, szabályszerűségének, a Gyvt.-ben előírt ellátási kötelezettségének teljesítéséhez szükséges intézkedéseket meghozta.

A gyermekétkeztetést pályázat útján kiválasztott szolgáltatóval kötött vállalkozási (szolgáltatási) szerződés útján biztosította. A szerződés tartalmazta a szolgáltatás nyújtásának valamennyi műszaki, pénzügyi, élelmezés-szakmai feltételeit, az ellátás biztonságát, az Önkormányzat érdekeit megfelelően biztosították.

Az étkezési térítési díjat a Képviselő-testület rendeletben határozta meg. Az étkezési térítési díjak az étkezési nyersanyagnormával azonos összegben kerültek megállapításra.

Az Önkormányzat a gyermekétkeztetéssel, a szünidei gyermekétkeztetéssel kapcsolatos eljárásokat a feladatot ellátó munkatársak (az Önkormányzat állományában álló pénzügyi előadó, illetve szociális előadó) munkaköri leírásában határozta meg.

Az étkeztetéssel kapcsolatos nyilvántartások, az étkezésben részt vevők nyilvántartása a 2021. január-szeptember időszakban rendezetlen volt, esetenként számítási hibákat, tévedéseket tartalmazott. A 2021. szeptember-december időszakban a nyilvántartásokat számítógépen (EXCELL táblázatok alkalmazásával), az előírt tartalmi követelményeknek megfelelően, pontosan, hibamentesen vezették.

A Gyvt-ben meghatározott térítési díjkedvezményeket, mentességeket előírásszerűen alkalmazták. A kedvezményekre, mentességekre feljogosító okiratok, (szülői nyilatkozatok, határozatok, igazolások) rendelkezésre álltak. A kedvezmények igénybevételére jogosító dokumentumokról nyilvántartást vezettek, a nyilvántartás, az Infotv. előírásai ellenére olyan adatokat is tartalmazott, amelyek nem szükségesek a feladat ellátásához (születési idő, hely, az érintett anyja neve).

A szünidei étkeztetés megszervezése megfelelt a 328/2011. (XII. 29.) számú Kormányrendelet előírásainak. Az étkezők napi nyilvántartása rendezetlen volt, esetenként eltérő jelöléseket alkalmaztak, az étkezők számát nem minden esetben összesítették.

A szolgáltató által biztosított ételek változatossági mutatója megfelelő volt.

Az étkezési térítési díjhátralékok beszedésére, a hátralékok behajtására részben intézkedtek, a hátralék összege a 2021. év végén 231 ezer Ft volt (ebből három esetben a hátralék meghaladta a 10 ezer Ft-ot).

Az ellenőrzés megállapításai alapján a jegyző részére a következő intézkedések meghozatalát javasoljuk:

1. Intézkedjen, hogy az ingyenes, illetve kedvezményes ellátást megalapozó dokumentumok nyilvántartása kizárólag azokat az adatokat tartalmazza, amelyek elengedhetetlenek a feladat ellátása érdekébe, illetve a már elkészült nyilvántartásól az indokolatlanul felvett adatokat töröljék.
2. Intézkedjen, hogy a szünidei étkeztetésben részt vevők napi nyilvántartása feleljen meg a szabályszerűségi és átláthatósági feltételeknek.
3. Intézkedjen a díjhátralékok behajtására.
4. Az ellenőrzési jelentés kézhezvételétől számított nyolc napon belül készítsen határidőket és felelősöket tartalmazó intézkedési tervet a feltárt hiányosságok felszámolására. Az intézkedési terv egy példányát meg kell küldeni a belső ellenőrzési vezetői feladatokat is

ellátó belső ellenőr részére (elektronikus úton, vagy a 2543 Süttő, Szabadság u. 18. címre). Az intézkedési tervben meghatározott feladatok végrehajtásáról az intézkedési tervben meghatározott legutolsó határidő lejártát követő 8 napon belül a belső ellenőrzési vezetőt tájékoztatni kell. A tájékoztatás tartalmazza a megtett intézkedés rövid leírását, a végre nem hajtott intézkedéseket, azok okát.

Ács, 2022. május 6.

.....
György Árpád
Belső ellenőr

TELJESSÉGI NYILATKOZAT

A 2022. május 3-9. időszakban került sor a gyermekétkeztetés szabályozottságának és szabályszerűségének ellenőrzésére Ács Város Önkormányzatánál.

Büntetőjogi felelősségem tudatában kijelentem, hogy az ellenőrzött feladattal összefüggő, felelősségi körömbe tartozó valamennyi dokumentumot, okmányt, illetve az ellenőrzéshez szükséges információt az ellenőrzést végző belső ellenőr rendelkezésére bocsátottam.

Kijelentem továbbá, hogy az átadott, illetve bemutatott dokumentumok, adatok, információk a valóságnak megfelelnek, nem manipuláltak.

Jelen nyilatkozat kiadására a belső ellenőr kérésére került sor, a költségvetési szervek kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.). sz. Kormányrendelet 370/2011. (XII. 31.). sz. Kormányrendelet 36. § előírásai alapján.

Ács, 2022. május ...9...

Ács Város Jegyzője 1.

.....
dr. Fülesné Balogh Anita
Jegyző

ZÁRADÉK

A jelentés egy példányát átvettem. Tudomásul veszem, hogy a költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) számú kormányrendelet 42. § (2) bekezdése alapján **a kézhezvételtől számított 8 napon belül észrevételt tehetek.** Tudomásul veszem, hogy az észrevételre biztosított határidő elmulasztása a jelentésben foglaltakkal való egyetértésnek minősül.

A Jelentésben foglaltakra észrevételt teszek/<u>észrevételt nem teszek</u>*.

Ács, 2022. május ...9.

Ács Város Polgármestere 1.

.....
dr. Szentirmai István
Polgármester

*A megfelelő rész aláhúzandó

TELJESÍTÉS IGAZOLÁS

Alulírott dr. Fülesné Balogh Anita Ács Város jegyzője igazolom, hogy a KP/606-4/2022. számú megbízólevélben foglalt belső ellenőrzési feladatokat György Árpád belső ellenőr hiánytalanul teljesítette.

Az SEASA 7677882 számú számla kifizetésének jogosságát, összegszerűségét, az abban foglalt feladatok teljesítését az Államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/ 2011. (XII. 31.) számú kormányrendelet 57. § (1) bekezdése előírásainak megfelelően igazolom.

Ács, 2022. május ..9..

Ács Város Jegyzője 1.

dr. Fülesné Balogh Anita

dr. Fülesné Balogh Anita
Jegyző

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTÉRIUMA
SZOCIÁLIS ÜGYEKÉRT ÉS TÁRSADALMI FELZÁRKÓZÁSÉRT FELELŐS ÁLLAMTITKÁR

Iktatószám: 13795-2 /2017/GYERGYAM

Hiv. szám: -
Ügyintéző: Györe András
(1) 795-7602
Melléklet: -

Valamennyi megyei és a fővárosi Kormányhivatal
gyámügyi és gyermekvédelmi feladatkörében eljáró Főosztálya és
Törvényességi Felügyeleti Főosztálya
főosztályvezetője részére

székhelyén

Tárgy: tájékoztatás az intézményi gyermekétkeztetés biztosításának kötelezettsége kapcsán

Tisztelt Főosztályvezető Asszony / Úr!

Az intézményi gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett települési önkormányzatok, valamint állami, egyházi és nem állami intézményfenntartók e feladatának ellátása kapcsán a hatóság részéről felmerülő egyes kérdésekre – az egységes jogalkalmazás biztosítása érdekében – a következő tájékoztatással élek:

1. **Megszüntetheti-e az intézményi gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett az ellátást abban az esetben, ha a megállapított térítési díj megfizetésére nem került sor?**

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 21. § (1) bekezdése kimondja, hogy ***természetbeni ellátásként*** *a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést* ***kell biztosítani*** *a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője* ***kérelmére*** a bölcsődében, valamint a különböző köznevelési és szociális intézményekben.

Cím: 1054 Budapest Báthory utca 10. Tel: + 36 1 79 59520, Fax: + 36 1 79 59520
E-mail: karoly.czibere@emmi.gov.hu

A Gyvt. 21/A. § (3) bekezdése taxatíve felsorolja, hogy a települési önkormányzat, illetve az egyházi és a nem állami fenntartó mely intézményekben ***biztosítja*** az intézményi gyermekétkeztetést. A gyermekétkeztetés, mint a Gyvt. szerinti természetbeni ellátás biztosítása tehát a Gyvt. értelmezésében – **a gyermek szülője, törvényes képviselője kérelmére** – a települési önkormányzatnak vagy egyéb intézményfenntartónak kötelezettsége. **Az ellátás biztosítására tehát kérelem alapján kerül sor, a gyermek szülője, törvényes képviselője nem köteles az ellátást igényelni, ha a gyermek számára másként biztosítja az étkezést.**

A Gyvt. 21/B. §-a részletesen szabályozza azon jogosultsági feltételeket, melyek fennállása esetén a gyermek ingyenesen vagy a térítési díj 50%-os kedvezményével veheti igénybe az intézményi gyermekétkeztetést. Az intézményi gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett természetesen ennél tágabb körben is megállapíthatja az ingyenesség vagy kedvezményezés szabályait, de **a szabályozás nem ad lehetőséget arra, hogy valamennyi intézményi jogviszonnyal rendelkező gyermek – a térítésidíj-fizetési kötelezettség teljesülésétől függetlenül – ingyenesen vegye igénybe az intézményi gyermekétkeztetést.**

E körben a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gytr.) 16. §-a kizárólag a térítési díj hátralékának behajtása vagy a behajthatatlan hátralék törlése vonatkozásában rendelkezik. **A Gyvt. és a Gytr. rendelkezései azonban nem zárják ki azt, hogy az intézményi gyermekétkeztetést biztosító önkormányzat rendeletében, az egyéb állami, valamint az egyházi, nem állami intézményfenntartó saját szervezeti és működési szabályzata szerinti formában megállapítsa a térítési díj megfizetésének elmaradása esetén alkalmazandó eljárást, ideértve az ellátás megszüntetésének időpontját is.**

A jogbiztonság elvének érvényesülése érdekében elvi jelentőségű azonban, hogy az ellátás megszüntetése, vagy egyéb, a Gyvt., illetve a Gytr. által nem szabályozott szankció csak abban az esetben alkalmazható, ha az intézményi gyermekétkeztetést biztosító saját hatáskörében (az intézményi gyermekétkeztetést biztosító önkormányzat rendeletében, az egyéb állami, valamint az egyházi, nem állami intézményfenntartó saját szervezeti és működési szabályzata szerinti formában) szabályozta annak eljárásrendjét.

Álláspontom szerint továbbá a térítési díj megfizetésének elmaradása esetén az ellátás megszüntetésére, vagy az intézményi gyermekétkeztetést biztosító hatáskörében szabályozott egyéb szankció alkalmazására csak akkor kerülhet sor, ha az étkeztetést biztosító a Gytr. 16. § (2) bekezdésének megfelelően, 15 napos határidő megjelölésével, írásban felhívta a kötelezettet az elmaradt térítési díj megfizetésére, és ez a határidő eredménytelenül telt el.

A fentieken túl fontos rámutatni arra, hogy mind a bölcsőde, mind a köznevelési és szociális intézmények a Gyvt. 17. § (1) bekezdés *b)* és *c)* pontja alapján a gyermekvédelmi jelzőrendszer részei, így kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén. **A gyermek veszélyeztetettségét okozhatja, elhanyagolásnak számít az is, ha a**

szülő – akár önhibáján kívül – nem képes gyermeke számára a megfelelő táplálkozást biztosítani a saját háztartásában, valamint az intézményi gyermekétkeztetés térítési díjának megfizetésével. Amennyiben tehát az **intézmény azt észleli, hogy az intézményi gyermekétkeztetés térítési díjának megfizetésére nem került sor a Gytr. 16. § (2) bekezdése szerinti felszólítások ellenére sem, és meggyőződik arról, hogy a gyermek megfelelő étkeztetéséről a szülő másként sem gondoskodik, eleget kell tennie a gyermek veszélyeztetettségéről szóló jelzési kötelezettségének a család- és gyermekjóléti szolgálat felé.** A család- és gyermekjóléti szolgálat elő fogja segíteni, hogy a szülő megkapja a szükséges tájékoztatást az igénybe vehető támogatásokról és segítséget nyújt szükség esetén a kérelem megfogalmazásához, benyújtásához, melynek eredményeként a gyermek hozzájuthat az ellátásokhoz, támogatásokhoz.

A fentiekhez alapot teremt az is, hogy a Gyvt. 151. § (9) bekezdése szerint a gyermek lakóhelye szerint illetékes **önkormányzat,** illetve – ha a gyermek nem állami fenntartású nevelési-oktatási intézményben részesül étkezésben – a nevelési-oktatási intézmény vezetője – a nem állami fenntartó által megállapított szabályok keretei között – **a gyermek egyéni rászorultsága alapján** a Gyvt. 21/B. §-ában foglaltakon kívül, illetve a Gyvt. 21/C. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti gyermekek számára **további étkeztetési kedvezményt állapíthat meg.** Így **különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja a gyermekétkeztetést,** de ezen felhatalmazás alapján lehetőség van a több testvérre, az egyedülálló szülőre, valamely nehéz élethelyzetre tekintettel is az ingyenesség biztosítására is. Ezt támasztja alá a Gyvt. 162. § (5) bekezdésében foglalt felhatalmazó rendelkezés, amely szerint a nevelési-oktatási intézményt fenntartó helyi önkormányzat rendeletben határozza meg azokat a szabályokat, amelyek keretei között a nevelési-oktatási intézmény vezetője egyéni rászorultság alapján kedvezményt állapít meg a gyermekétkeztetés térítési díjának megfizetésére.

Az adott települési önkormányzat szociális rendeletében a gyermekétkeztetésre megállapított szabályok megismerése is fontos, melyről a család-és gyermekjóléti szolgálat is felvilágosítással tud szolgálni az érintett család számára.

2. **Szüneteltetheti-e az intézményi gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett az ellátást a gyermek igazolt hiányzása, más ok miatt bekövetkező távolmaradása esetében?**

A Gyvt. és a Gytr. kifejezetten nem írja elő, hogy az intézményi gyermekétkeztetés igénybevételét a gyermek betegség vagy más ok miatt bekövetkező távolmaradása ne tenné lehetővé.

A Gytr. 13. § (1) bekezdése szerint, ***ha az intézményi és szünidei gyermekétkeztetést betegség vagy más ok miatt a gyermek nem veszi igénybe,*** *a kötelezett az intézmény vezetőjénél, a szünidei gyermekétkeztetést biztosítónál bejelenti a távolmaradást és annak várható időtartamát, valamint a távolmaradásra okot adó körülmény megszűnését és azt, hogy a gyermek mikor veszi igénybe újból a gyermekétkeztetést.*

Ha tehát a szülő bejelenti a gyermek hiányzását és jelzi, hogy a hiányzás alatt a gyermek ténylegesen nem fogja igénybe venni az étkeztetést, akkor értelemszerűen sem az intézményi,

sem a szünidei gyermekétkeztetést nem kell biztosítani. Intézményi gyermekétkeztetés igénybevételénél a Gytr. 13. § (1a) bekezdésében foglaltak szerint a szülő a bejelentést követő naptól a távolmaradás idejére mentesül a térítésidíj-fizetési kötelezettség alól. Amennyiben az étkeztetést igénybe kívánja venni a gyermek betegsége idejére is, erre – a helyi rendeletben szabályozottak alapján – lehetősége van, de ezt jeleznie szükséges az ételkiadás más módja miatt.

A Gytr. 13/A. § (2) bekezdése a szünidei gyermekétkeztetés tekintetében kifejezetten akként rendelkezik, hogy *a szünidei gyermekétkeztetés során, ha az étel helyben történő elfogyasztását a gyermek előre nem látható hiányzása, betegsége vagy egyéb ok akadályozza,* ***a részére biztosított étel elvitelét a szülője, más törvényes képviselője vagy a szülő, más törvényes képviselő által megbízott személy számára lehetővé kell tenni.***

A szünidei gyermekétkeztetés esetén így egyértelmű a jogi szabályozás: a gyermek hiányzását a szülőnek a szünidei gyermekétkeztetés esetén is be kell jelentenie a Gytr. 13. § (1) bekezdése szerint. Amennyiben viszont a szülő kéri az étel elvitelét, azt számára lehetővé kell tenni. A szülőnek természetesen ez esetben is lehetősége van arra, hogy a gyermek hiányzásának idejére a szünidei étkeztetés biztosítását visszamondja.

Az intézményi gyermekétkeztetés esetén a jogszabályok nem rendelkeznek az étel elvitelének lehetőségéről, de nem is zárják azt ki. Ebből adódóan, ha a szülő a gyermek távolmaradásának Gytr. 13. § (1) bekezdése szerinti bejelentése esetében kéri az étel elvitelét, akkor ezt intézményi gyermekétkeztetés esetén is biztosítani kell. Ez esetben a szülő térítésidíj-fizetési kötelezettsége a gyermek hiányzásának idején is fennáll.

Összefoglalóan megállapítható, hogy **az étel elvitelének lehetőségét a Gytr. 13. § (1) bekezdése szerinti bejelentési kötelezettség mellett szükséges biztosítani az intézményi gyermekétkeztetés esetében is.**

Ennek biztosítását elsősorban a rászoruló gyermek ellátáshoz való joga indokolja, hiszen amennyiben a gyermek – igazoltan, betegség vagy más okból – hiányzik az intézményből, úgy a számára éppen rászorultságára tekintettel ingyenesen vagy kedvezményesen biztosított ellátáshoz nem juthat hozzá másként, mint az ételadag elvitelének lehetőségével.

Az étel elvitele lehetőségének hiánya sértené a Gyvt. 6. § (2a) bekezdésében rögzített gyermeki jogot is, mely szerint *a hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek joga van ahhoz, hogy fokozott segítséget kapjon a fejlődését hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez,* mely jog érvényesülését – többek között – az ingyenes és kedvezményes intézményi, valamint az ingyenes szünidei gyermekétkeztetés széles körben történő biztosítása hivatott elősegíteni.

Álláspontom szerint a gyermek betegsége vagy indokolt távolléte esetén az intézményi gyermekétkeztetés keretében biztosított étel elvitelének helyi szabályait – igénylés módja, határidők, étel elvitelének módja, szülő és intézmény feladatai – célszerű az intézmény házirendjében, illetve az étkeztetésre vonatkozó szabályzatában is feltüntetni. Ugyanakkor amennyiben a házirend vagy a szabályzat ezen feladatellátására vonatkozóan nem állapít meg részletes szabályokat, a fentiek alapján **a gyermek részére a szülő kérelme alapján betegség vagy más akadályoztatás esetén is biztosítani szükséges az étkezést, az elvitel lehetőségével.**

Kérem Tisztelt Főosztályvezető Asszonyt / Urat, hogy levelem tartalmáról az illetékességi területén működő települési önkormányzatokat tájékoztatni szíveskedjék, egyúttal kérem, hogy az intézményi gyermekétkeztetés biztosításával kapcsolatos panaszok kivizsgálása, kérdések megválaszolása során a fentiek alkalmazásával szíveskedjék eljárni.

Budapest, 2017. október „10."

Üdvözlettel:

Czibere Károly

Emberi Erőforrások Minisztériuma Szociális és Gyermekvédelmi Főosztály * 1. *

Ács Város Önkormányzata
Iktatószám: Ács/.348-3./2022.

INTÉZKEDÉSI TERV

a belső ellenőrzés által a 2022. május 3-9. időszakban a gyermekétkeztetés szabályozottságának és szabályszerűségének ellenőrzése során tett megállapítások hasznosítására, a feltárt hiányosságok megszüntetésére.

1. Az ingyenes, illetve kedvezményes ellátást megalapozó dokumentumok nyilvántartása kizárólag azokat az adatokat tartalmazhatja, amelyek elengedhetetlenek a feladat ellátása érdekében, a már elkészült nyilvántartásól az indokolatlanul felvett adatokat törölni kell.
   Határidő: 2022. május 16, illetve folyamatos.
   Felelős: jegyző.
2. A szünidei étkeztetésben részt vevők napi nyilvántartását a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011.(XII.29.) kormányrendelet 4. számú mellékletében foglaltaknak megfelelően, pontosan hibamentesen, átláthatóan kell vezetni.
   Határidő: 2022. június 1, illetve folyamatos.
   Felelős: Ácsi Polgármesteri Hivatal Pénzügyi Osztályának vezetője,
   Ellenőrzi: jegyző.
3. Intézkedni kell az étkezési térítési díjak hátralékainak behajtására, figyelemmel az EMMI 53575-2/2017/GYERGYAM számú tájékoztatójában foglaltakra (a tájékoztató mellékelve).
   Határidő: 2022. május 16, illetve folyamatos.
   Felelős: jegyző.

Ács, 2021. május 9.

Ács Város Jegyzője 1.

.....
dr. Fülesné Balogh Anita
Jegyző

Melléklet: EMMI 52575-2/2017/GYERGYAM számú tájékoztató